

VILIAM JUDÁK

K Jezuliatku so svätožiariou

VILIAM JUDÁK

K JEZULIATKU SO SVÄTOŽIAROU

SPOLOK SVÄTÉHO VOJTECHA
TRNAVA 2022

© Spolok svätého Vojtecha
– Vojtech, spol. s r. o., Trnava 2022
ISBN 978-80-8161-534-4

Namiesto úvodu

Každý rok s adventným a vianočným časom prichádza aj celý rad výnimočných dní. Niekomu sa to môže zdať nudné, reprízové. Vyzerá to ako jednoduché opakovanie toho istého znova a znova. Aj vzhľadom na náš životný štýl my ľudia dneška sme vždy pripravení na niečo nové, na rozmanitosť a neustále zmeny. Na niektoré hodnoty, ktoré sa v našich životoch tak výrazne neobjavujú, často nemáme vôbec čas. To môže platiť o našich vzťahoch k iným, najmä chorým a osamelým, ale platí to aj o vzťahu k Bohu.

„Naozaj v akom svete to žijeme?“ zamýšľa sa jeden z našich humoristov a sám si odpovedá: „Žijeme v pomyselnom blahobyte. Máme dva aj tri telefóny, internet, televíziu, domáce kino, DVD, PC, a stále nám niečo chýba. Zákazy, príkazy, nariadenia, poučenia, ktorým už človek prestáva rozumieť a vyznať sa v nich je priam nemožné. Kamery nás sledujú na každom kroku. Kdekoľvek sa pohneme, sme pod kontrolou. Všetko je evidované, zaznamenané a to všetko pre našu bezpečnosť. Každá správa, každá pošta, každý telefonát, každá platba, každý mail, každý, niekedy veľmi súkromný pohyb, je pod organizovaným dohľadom. Kedykoľvek sa dá vybrať z archívu ako zbraň, ktorá je pripravená na okamžité použitie proti nám. Zaujímavé je, že aj pri takomto špicľovaní dochádza k trestným činom, o akých som nemal v minulosti ani potuchy. Drogy, prepady, násilie, výpalníctvo, vraždy sa stali bežným sprievodným javom tejto „slobodnej“ doby. Zbavujeme sa vlastnej identity, pretože súhlasíme so všetkým, čo od nás rôzne inštitúcie ako banky, mobilní operátori a pod. požadujú. Môžeme vidieť oči bezdomovca, ktorý sa určite na ulici nenarodil.

Môžeme vidieť zobrákov, ako im trčia nohy z kontajnera, aby sa natiahli za prázdnu fľašou, či noblesné hotely pre psov aj s vlastnou webovou stránkou, lekárom a kaderníkom. Môžeme sledovať zložité operácie svojich psích miláčikov priamo na internete. A ak sa nám náhodou náš drahý psík stratí, okamžite sa oň postarajú v útulku aj s lekárskou starostlivosťou. Ak sa však ocitne na ulici človek, nezapadne oň ani pes. Stávame sa číslom daňového úradu či sociálnej poisťovne. Kde sa podeli hodnoty, kde je vlastná podstata človečensťva? Kde je niečo viac, ako len strohé konštatovanie? Hrôza, čo sa tu udialo za tých pár rokov. Vytratila sa láska, porozumenie, ľudskosť, tolerancia, teplo rúk, sklon pred šedinami. Nepoznáme suseda, nevieme, aký plat má vlastná žena. Nesmieme dať po zadku vlastnému dieťaťu, ak nechceme mať problémy s úradmi. Sledujeme stupídne, nehodnotné až deštruktívne pôsobiace televízne stanice, na ktorých sa vysielajú seriály bez konca... Do lekárne chodíme s platobnou kartou alebo s peňaženkou v ruke. Bavíme sa ako roboty, keď jeden rozpráva o živote a druhý hľadí do počítača. Formulky, nacvičené frázy, ktoré nemajú s naším ozajstným ľudským vnútrím a presvedčením nič spoločné. Letáky, ktorými sú upchaté poštové schránky, nás lákajú do obchodov. Dobré že nás neprosia, aby sme nakúpili len u nich. Keď sme však zaplatili „u nich“, nestačíme sa diviť, ako musíme kmitať a hádzať svoj nákup do tašky. Hneď je jasné, kto je tu pánom a kde ich zdvorilosť skončila... Môžeme povedať svoj názor. Slobodne, demokraticky sa aj vyjadriť. No, k čomu to je, keď to nie je nič platné! Žijeme v neustálom strese a napätí. Nikto z nás si nie je istý zajtrajškom. ... Svet ochorel a my v snahe uplatniť sa sme ochoreli s ním... Ovládol nás strach a v tom strachu žijeme svoje každodenné životy“ (M. Lasica: *Realita súčasnosti*).

Kardinál Karl Lehmann k tejto situácii hovorí: „Už dlho sú v našej spoločnosti myslitelia a analytici, ktorí vidia dôležitú črtu našej doby v neustálom náraste: autá sú rýchlejšie, počítače výkonnejšie, médiá vzrušujúcejšie. Krízy sa javia len ako prechodné štádiá k ďalšej prosperite. Zrazu máme pocit, že to nemôže pokračovať donekonečna. Sme uprostred tejto skúsenosti... Ale čo by mohlo byť iné? Je obzvlášť dobré pre nás, keď môžeme začať odznova aj so začiatkom nového cirkevného roka. V každom prípade nám vzhľadom na množstvo

našich úloh a záujmov niektoré veci chýbajú. Možno sme v tom neboli dostatočne otvorení. Možnosť opakovania môže mať takmer oslobodzujúci účinok... Je to šanca znovuobjaviť niečo, čo už v skutočnosti prešlo. Byť schopný začať odznova a nebyť uzavretý v tom, čo bolo a možno bolo aj zlé, je vždy prejavom milosti. Iste, nemôžeme len tak úplne všetko zmeniť v našom živote a zrieknuť sa rytmu nášho času a svojich úloh, ale ak trochu prerušíme všeobecnú dynamiku nášho každodenného života, sme už na správnej ceste. Aj krátke prestávky v tomto čase adventu môžu byť relaxačnou oázou.“

Musíme však priznať, že nemáme radi čakanie. Chceme ísť okamžite k jadru. Preto napríklad namiesto adventného času či ešte skôr, ako by mal nastať, slávime komerčné Vianoce na každom kroku. Krátko „po Všetechsvätých“, keď doznieva ponuka cintorínskych artiklov, sa rozžihajú vianočné svetlá a stromčeky, akoby vianočné sviatky bezprostredne nadväzovali na „dušičkové dni.“

Mali by sme ale pochopiť, že musíme aj čakať, aby sme očistili svoju túžbu. Pretože naša nedočkavosť by inak bola znakom sebeckta, majetníckeho ducha, kým čakanie nás stavia do postoja tých, ktorí si tieto hodnoty vážia, pretože poznajú ich vzácnosť nielen pre pozemský život.

Náš materialistický svet kladie naozaj veľký dôraz na rýchle a konkrétne výsledky, ktoré sú ihneď viditeľné a prírodovedecky zmerateľné. Za tým je pohľad na realitu, ktorá je nielen obmedzená, ale priam nedostačujúca, okypená a zdeformovaná.

Plná pravda a dôstojnosť človeka preto potrebuje víziu, ktorá je širšia a väčšia. Na šťastný a naplnený ľudský život treba viac ako to, o čom sa dokážeme svojimi zmyslami presvedčiť. Dnešnému stále uponáhľanému a upachtenému človeku akoby hodnota, ktorú voláme trpezlivosť, bola naozaj cudzia. Niektorí síce majú na ňu názor, že je to „cnosť otrokov“ a je vraj nedôstojná pre slobodných ľudí, ale v skutočnosti je trpezlivosť ovocím poznania, ktoré sa zhoduje s rytmom sejby a žatvy. Nádychu a výdychu. Je známkou múdrosti a sily. Ťažko povedať, koľko šancí v živote človek zmarí netrpezlivosťou. Ba možno ju pokladať za jeden z hlavných nedostatkov v živote človeka, z ktorého vychádzajú ostatné. Ak by sme išli na začiatok dejín ľudstva, mohli by sme povedať, že pre netrpezlivosť prví ľudia stratili raj (porov. Gn 3, 1 – 24).

Na prvé adventné dni

„Advent je čarovné slovo. Raz je ako vietor, čo svojím závanom rozvíri stojace vody ľudského ducha, inokedy je zas tým vetrom, čo rozháňa tmavé chmáry úzkosti na oblohe dejín ľudského pokolenia. Akúsi vnútornú tieseň či azda skôr smútok chce liturgia vyjadriť aj farebne. Tmavá či modrofialová farba pokánia nás na tento stav priam upozorňuje. Tá sa však na tretiu nedeľu v Advente mení na ružovú farbu nádeje. Napokon Advent zajasá v žiariacej bielobe radosti vianočných sviatkov,“ uvažuje spisovateľ Anton Habovštiak.

Duchovné temno pred príchodom Mesiáša medzi ľudí nám dnes vhodne symbolizuje skracujúce sa svetlo bieleho dňa a nástup hustou tmou predlžujúcich sa nocí. Túžba po prisľúbenom Spasiteľovi žije v ľudstve odpradáвна. Aj dnes si ju sprítomňujeme. Štyri nedele pred sviatkom Narodenia Pána sa pripravujeme na liturgické slávenie Božieho dieťaťa.

Môžeme namietat: na adventnom venci horí prvá sviečka, no stále tu akosi chýba pravá adventná atmosféra. Možno je život príliš hektický, ľudia sú príliš hluční a počasie nie je príliš romantické.

Biskup Franz Kamphaus na adresu Adventu hovorí, že niekedy mu napadá šialená myšlienka, keď v tomto čase voláme a spievame: „Príď, Pane Ježišu, príď!“ A čo keby on skutočne prišiel?! Bol by tu. Teraz. Určite by nám tým pokazil program. Nemohli by sme len tak pokračovať, nemohli by sme tak krásne spievať o jeho príchode. Naše Vianoce by sa potom skončili, pretože by bol tu. Zrútili by sa svety, nielen tie so slnkom, mesiacom a hviezdami, ale aj zbožné svety, svety, ktoré si vymýšľame sami. Zamýšľame sa vôbec nad tým, do čoho sa dostávame s prosbou „Príď, Pane Ježišu?!“ Alebo to nemyslíme až tak vážne? Možno by sme vtedy povedali: Len počkaj, niet sa kam ponáhľať! Načo by si mal prísť? Máme všetko, máme plné skrine, plné kalendáre stretnutí, hlavy plné najnovších správ a trendových údajov. Čo ešte potrebujeme? Máme všetko a na čo čakáme? Na Krista? Len to by nám chýbalo! Vážne, chýbal nám niekedy? Stalo sa tak niekedy

v zásadných otázkach nášho života, dali by sme mu šancu? Bude nám niečo chýbať, keď nepríde? Toto sme my, toto je naša viera, naša nádej! Toto sme my, toto je náš svet. Stretávame sa s ľuďmi, ktorí majú všetko, a predsa niekedy nie sú s tým spokojní a stále sa pýtajú: „Čo nás (ešte) čaká?“ Sú aj ľudia, ktorí sa nevedia nasýtiť iba chlebom, ktorí sa nevzdávajú nádeje, že nájdu niekoho, kto by ich mohol inšpirovať a naplniť novou nádejou. Preto: „Príď, Pane Ježišu!“ Niekedy sa stretávame s ľuďmi, ktorí od života už nič neočakávajú, iba smrť, ale aj tak stále niečo očakávajú. Preto vrúcne zaznieva „Príď, Pane Ježišu!“, ale aj „Nevracaj sa!“ Keď príde, naozaj môžeme stratiť reč. To, čo sa stane potom, sa nedá vopred napláňovať ako Vianoce. Mnohí teda žiadajú, aby sme ich takými myšlienkami nerušili, aby sme ich nedeprimovali. Avšak sú ľudia, ktorí očakávajú viac ako oni sami, ktorých očakávania nekončia na hraniciach našej doby. Ľudia, ktorí skutočne niečo očakávajú od Ježiša a potom zmenia svoj život. S nimi voláme proti nevere a beznádeji v nás a okolo: „Príď! Príď čoskoro!“

Preto ten, kto ešte na Prvú adventnú nedeľu zápasí s duchom adventu, by sa mal usilovať nielen pozeráť do kalendára, ale vo svojom dennom programe hľadať, objavovať aj žiť každý deň niečo nové z posolstva o Božom kráľovstve a usilovať sa mať horiace srdce proti spoločenskému chladu. Pretože tieto hviezdne dni sú niečím výnimočným. Sú časom milosti. Čas pred Vianocami nám chce darovať veľa príležitostí priblížiť sa k hlbokému vianočnému tajomstvu. Rytmus života sa spomaľuje, alebo by sa aspoň mal, ľudia sú pokojnejší, rozjímavejší a nechajú sa dotknúť svojich srdiec. Pohľad smeruje skôr dovnútra a na jednoduché veci bežného života, s ktorými sa v mnohorakom ohľade stretávame. Ľudia a udalosti, ktoré sme si predtým sotva všímali, sú zrazu „nápadnejšie“. Tkvie to možno v tom, že v tme vnímame život intenzívnejšie ako vo svetle.

Touto formou adventnej skúsenosti sa celkom približujeme k tomu, čo tým kresťanská tradícia myslela a chcela dosiahnuť. Ona svoj názor o advente vyriekla slovami Svätého písma, v ktorých videla míľniky na ceste týchto dní. Hovorí v ňom: „Žime počestne ako vo dne: nie v hýrení a opilstve, nie v smilstve a necudnosti, nie v svároch a žiarlivosti, ale oblečte si Pána Ježiša Krista...“ (Rim 13, 13 – 14).

Nočné hodovanie so všetkými svojimi javmi je pre svätého Pavla obrazom pohanského sveta, ktorý sa ponára do materiálneho, zotráva v tme nepravdy a napriek hlasnému prejavu a hektike spí, lebo žije mimo reality a mimo vlastného ľudského povolania. Prebudiť sa zo spánku znamená povstať z konformizmu tohto sveta a s odvahou striasť zo seba sen, ktorý nás oberá o naše najlepšie možnosti zúčastniť sa na pravom povolaní „byť bdely pre Boha a pre druhého človeka“ – to je ten druh bdelosti, ktorý má advent na mysli. Bdelosti, ktorá nachádza svetlo a svet robí jasnejším.

Táto hviezda milosti, múdrosti a lásky svieti tým jasnejšie, čím tmavšia je noc – nielen u proroka Izaiáša, ale aj u tých, ktorí sú na ceste ako „hľadači“ Boha: „Ľud, čo kráča vo tmách, uzrie veľké svetlo, nad tými, čo bývajú v krajine tieňa smrti, zažiarí svetlo“ (Iz 9, 1).

Ježišovmu príchodu, našťastie, nezabrátime, ako sa o to usilovali a usilujú mnohí. Bolo by veľmi nerozumné, keby sme boli raz jeho prítomnosťou nemilo prekvapení. Naznačuje to aj nasledujúci príbeh *Ježiško, príď!*, ktorý prináša Maria Winovská. Mal sa stať po druhej svetovej vojne v jednom zo štátov východného bloku:

Do istej dediny s tisícpäťsto obyvateľmi prišla presvedčená ateistická učiteľka. Farár tejto dediny sa napriek ťažkej politickej situácii snažil posilňovať svojich veriacich modlitbou a prijímaním sviatostí. Svet viery a nevery sa vyvažovali na pleciah detí. Šiestym zmyslom – alebo prostredníctvom špicľov – učiteľka vedela, ktoré deti boli na prvom svätom prijímaní, a dávala im to pocítiť.

Farár z tejto obce rozprával: „Jedného dňa prišla ku mne Angela, najlepšia žiačka štvrtej triedy, a prosila ma, aby mohla denne chodiť na sväté prijímanie. Jej srdce tak veľmi túžilo po tejto potrave. Upozornil som ju, že sa toto rozhodnutie môže dostať aj do uší jej triednej učiteľky a tá jej to dá pocítiť. Ale Angela povedala: ‚Budem sa ešte viac učiť.‘ S radosťou som splnil jej pranie.“

Od tohto okamihu sa atmosféra v triede zmenila na ‚malé peklo‘. Učiteľka šikanovala Angelu nepretržite, aj napriek vynikajúcim, najlepším výkonom. Dieťa bolo čoraz bledšie, avšak nikdy sa neponosovalo. Spolužiačky často plačúc rozprávali ustarostenému kňazovi o učiteľkiných útokoch, ako presahujúc učebnú látku napádala ateistickými teóriami Angelu, aby

ju presvedčila o bezvýznamnosti kresťanskej viery. Celá dedina hovorila o tomto dueli medzi učiteľkou a Angelou.

„Ja nemôžem zasiahnúť slovami, a tak mi zostáva jedine modlitba,“ odpovedal pastier duší.

17. decembra, uprostred adventu, vynašla pani učiteľka Sabinová hroz-
nú hru. Zapojila Angelu do jedného dialógu:

„Čo robíš, keď ťa volajú tvoji rodičia?“

„Prídem,“ odpovedalo dievča trochu placho.

„Výborne. A čo sa stane, keď tvoji rodičia zavolajú kominára?“

„Samozrejme, príde.“

Angela tušila pascu a cítila, ako jej silno bije srdce. Triumfálnym hlasom učiteľka hovorila ďalej:

„Dobre! A povedzme, že tvoji rodičia volajú tvoju zomrelú starú mamu. Príde?“

„Nie, myslím, že nie,“ odpovedala Angela.

„A keď tvoji rodičia zavolajú Červenú čiapočku?“

„Nepríde, lebo je to rozprávka.“

„Vidíte, deti, len živí prichádzajú, keď ich voláme. Kto nepríde, ten ne-
existuje alebo už zomrel. Teraz ideme niečo vyskúšať.“

Pani Sabinová poslala Angelu za dvere a ostatným žiakom povedala, aby volali meno „Angela“. Dievča, samozrejme, vošlo dovnútra. Pedagogička vysvetľovala:

„Angela žije! Prichádza dovnútra, keď ju voláme. Predstavte si, že teraz voláte Ježiška. Veríte, že Ježiško existuje a že žije?“

Bolo hrobové ticho. Niektoré deti potichu prijímali otázku. Učiteľka sa obrátila na Angelu:

„Veríš, že ťa Ježiško počuje, keď ho voláš?“

„Áno, verím, že ma počuje.“

„Výborne, tak ideme niečo vyskúšať. Na môj povel začnú všetci nahlas kričať: ‚Ježiško, príď!‘ Raz, dva, tri...“

Žiadne z detí sa neodvážilo. Učiteľka sa vysmievala:

„Vidíte, netrúfate si ho volať, lebo presne viete, že by neprišiel – váš Je-
žiško. A ani vás nepočuje, lebo žiadny Ježiško neexistuje, tak ako neexistuje
Červená čiapočka.“

Niektorí zo žiakov boli naozaj zmätení. Dôkazy boli jasné. V triumfálnej
nenávisť žiadala pani Sabinová od detí: „Zničte detinskosť!“

Tu sa stalo niečo neočakávané. Angela sa zdvihla:

„Chceme ho predsa volať! Všetci spolu!“

Deti sa postavili, zopli si ruky a volali Ježiška: „Ježiško, príď!“

Strachom naplnené ticho. Angela zvolala:

„Ešte raz!“

A deti ho volali po druhýkrát s takou vrúcnosťou, ku ktorej ich mohla
doviesť len daná situácia.

A potom sa to stalo. Dvere sa bez hluku otvorili. Celé denné svetlo sa
sústredilo k dverám. Svetlo bolo silnejšie a silnejšie a bralo na seba podobu
ohnivej gule. Všetko sa udialo tak rýchlo. Guľa sa otvorila a zjavilo sa v nej
dieťa. Usmievalo sa bez jediného slova. Dieťa bolo odeté do bieleho a samo
vyžarovalo svetlo. Denné svetlo bolo oproti nemu tmou. Po určitom čase
dieťa v svetelnej guli zmizlo. Guľa sa pomaly vzdalovala a dvere sa samy od
seba potichu zatvorili.

Deti nemohli vydať zo seba od radosti ani slovo. Toto ticho však prerušil
prenikavý výkrik. Úplne zarazená a s očami vystupujúcimi z jamiek učiteľka
kričala: „Prišlo! Prišlo!“ Okamžite opustila miestnosť a zabuchla za sebou
dvere. Deti si pokľakli a ďakovali Ježiškovi.

Každé jedno dieťa bolo v súvislosti s touto udalosťou vypočúvané. Výpo-
vede sa vo všetkom zhodovali. Rozchádzali sa len v údajoch o tom, ako dlho
bol Ježiško prítomný v triede. Učiteľku umiestnili do psychiatrického ústa-
vu, kde neustále kričala: „Prišlo! Prišlo!“

30. NOVEMBRA

Sv. Ondrej, apoštol, otvára dvere do Adventu

Okolo sviatku svätého Ondreja, apoštola, sa končí starý cirkevný rok a začína sa nový. Zvyklo sa hovorievať, že „Ondrej a Katarína hudcom husle berie“. Skončil sa totiž čas zábav, zvyčajne katarínskou zábavou, a vstupovalo sa do vážneho adventného očakávania. Všetky druhy zvykov nás vedú k ondrejskej noci, pretože bola považovaná za noc predpovedania budúcnosti najmä v oblasti lásky a potenciálneho manželského zväzku. Preto sa dievčatá svätého Ondreja rady pýtali, kto bude ich budúcim manželom. Napríklad v okolí Trenčína ho vzývali slovami: „Svätý Ondrejko, predstav mi pred oči, ktorý bude môj milý, ktorého sa mám pridržať v živote i v smrti a aké bude mať šaty.“

Ani deti neobišli v tento deň naprázdno. V českých Krkonošiach si dievčatá a chlapci na Ondreja vešali pančuchy pred okno. Na druhý deň ráno boli plnené jablkami, orechmi a „ondrejovským“ vencom – kysnutým pečivom s hrozienkami.

V niektorých oblastiach na svätého Ondreja o šiestej, deviatej alebo dvanásťtej hodine boli z deviatich druhov stromov alebo kríkov odrezané v tichosti a nebadane konáriky. Vetvičky boli zviazané farebnou stuhou a želania boli vyjadrené v myšlienkach. Ak na Vianoce rozkvitli, prania sa splnili.

Na Orave v tento deň zasa chodili vinšovníci: „Vinšujem vám tohto svätého Ondreja, aby vám Pán Boh dal zdravia, šťastia, hojného Božieho požehnania; na poliach úrodu, v stodolách plnotu a doma dar Ducha Svätého do srdca vašieho.“

S dňom svätého Ondreja sa viaže aj pranostika počasia: „Sneh, ktorý napadol na Ondreja, dlho leží, len na Gregora (12. marca) do potoka beží.“ Ďalšia hovorí, že „aké počasie je na Ondreja, také bude po celú zimu“.

Obsah

Namiesto úvodu.....	7
Na prvé adventné dni	17
Sv. Ondrej, apoštol, otvára dvere do Adventu	23
Svätý Edmund veľmi miloval knihy, ale ešte viac Cirkev	28
Svätá Bibiána pomáha chrániť autentickosť Vianoc.....	34
Svätý František Xaverský, horlivý muž s horiacim srdcom	38
Svätá Barbora prináša symbol nového života	45
Blahoslavený Adolf Kolping, človek, ktorý myslel na druhých	51
Svätý Mikuláš nás učí добрote	55
Svätý Ambróz, učiteľ s medovým jazykom	59
Máriina viera a radosť.....	63
Svätý Ján Didak, poslušný syn Božej matky.....	66
Preblahoslavená Panna Mária Loretánska, Matka, ktorá sa za nás prihovára	70
Svätý Ján Krstiteľ, autentický svedok Adventu	76
Svätá Jana Františka de Chantal, žena, ktorá hľadala Boha	79
Svätá Lucia prináša do Adventu svetlo.....	83
Svätý Ján od Kríža, svätec, ktorý reformuje aj naše srdcia	89
Návrat anjelov	93
Svätá Albína, neznáma svätica.....	96
Svätý Ján z Mathy, ochranca dôstojnosti človeka.....	99
Prorok Malachiáš, posol Boží.....	102
Svätý Jozef, muž, ktorý počúval Boha	107
Angela Autschová, anjel v pekle	113
Svätý Peter Kanízus, svetlo Katolíckej cirkvi	116
Svätý Šarbel, človek dobrého srdca.....	123
Svätý Ján Kentský, profesor s láskavým srdcom	127
Adam a Eva, neblahé dedičstvo	131
Blahoslavená Zdenka Schelingová, vianočná hviezda na slovenskom nebi.....	135

Svätý Štefan, prvý svedok Vianoc	141
Svätý Ján, apoštol, verný a milujúci svedok Vianoc	146
Sväté neviniatka, vianoční mučeníci.....	150
Svätý Tomáš Becket, biskup a mučeník pravdy	155
Sviatok Svätej rodiny je sviatkom našich rodín	159
Svätý Silvester, svätec, ktorý prepisuje dátum.....	163
Panna Mária Bohorodička, pod jej ochranou do nového roku.....	167
Svätí Bazil a Gregor Naziánsky, Boží priatelia	172
Najsvätejšie meno Ježiš.....	176
Blahoslavený Metod Dominik Trčka, väzeň, ktorý si vykoledoval smrť	180
Svätý Ján Nepomuk Neumann, „trojkráľový“ svätec.....	186
Zjavenie Pána	189
Blahoslavený Titus Zeman, vianočný svätec z nášho rodu	192
Krst Pána, vianočné Turíce	198
Použitá literatúra	203